Communiqué

Brussel, 20 maart 2020

COVID-19: Beschermingsmaatregelen mét respect voor de grondrechten

Als Belgische mensenrechteninstellingen willen Unia, Myria en het Steunpunt tot bestrijding van armoede hun grote waardering uiten voor het COVID-19-beleid dat wordt uitgewerkt en door velen op het terrein wordt vorm gegeven. Tegelijk zijn we echter bezorgd over de soms heel negatieve gevolgen van de beschermingsmaatregelen in bepaalde situaties. Daar waar heel wat maatregelen bijzonder pertinent zijn in functie van het recht op bescherming van de gezondheid, kunnen ze tegelijk een negatieve impact hebben op andere grondrechten.

"We merken ook dat de noodmaatregelen voor veel groepen in de samenleving bijzonder zware gevolgen hebben."

"Voor veel mensen in een precaire situatie dreigt deze crisis - bovenop het gezondheidsrisico dat ze lopen als behorend tot de risicogroep - bijzonder traumatisch te worden. Hun situatie was al moeilijk, en deze crisis dreigt de ongelijkheden in onze maatschappij nog verder uit te diepen."

We geven een voorbeeld voor de respectievelijke bevoegdheden van Unia, Myria en het Steunpunt tot bestrijding van armoede:

- Ouders van kinderen met een handicap in een instelling stonden voor de verscheurende keuze om ofwel hun kind met een zware handicap mee te nemen naar huis en het daar te verzorgen, dan wel het de komende weken in de instelling te laten zonder enige mogelijkheid tot communicatie.
- Mensen met nood aan internationale bescherming verkeren in de grootste onwetendheid of ze een asielverzoek gaan kunnen doen, hebben geen opvangrecht intussen en weten niet waar naartoe.
- Mensen in situaties van armoede en bestaansonzekerheid hebben niet altijd toegang tot computers en tablets en tot de informatie die elektronisch en via sociale media wordt verspreid. Kinderen en jongeren in dergelijke situaties ondervinden heel wat moeilijkheden in het kader van het digitaal onderwijs dat momenteel wordt uitgerold. Maatregelen versterken zo bestaande ongelijkheden op het vlak van informatie en onderwijs.

We vragen om oog te hebben voor de impact van maatregelen op de uitoefening van mensenrechten, voor de verschillende bevolkingsgroepen in een precaire situatie. En om samen na te denken hoe de eventuele negatieve impact van maatregelen kan vermeden worden, hoe kan voorzien worden in extra ondersteuning van kwetsbare mensen, en over het proportioneel, noodzakelijk en niet-discriminerend karakter van maatregelen.

Samen, dat wil zeggen: de beleidsmakers, de organisaties en instellingen op het terrein, en de organisaties die de belangen behartigen van deze verschillende bevolkingsgroepen. Uiteraard staan onze instellingen ook ter beschikking om aan dit denkproces over de bescherming van de rechten van de mens, voor iedereen in België, mee te werken.

We sluiten ons hierbij ook aan bij de recente oproep van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN om mensenrechten centraal te stellen. "We vragen dat ons land een aanpak gebaseerd op mensenrechten hanteert, om deze pandemie te het hoofd te bieden. We willen een gezonde samenleving die ook als rechtstaat instaat voor bescherming van de mensenrechten, en dit voor iedereen."

Myria
Unia
Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting